

คณะกรรมการคดีพิเศษ

คณะกรรมการคดีพิเศษ เกิดขึ้นตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ ได้บัญญัติให้มีคณะกรรมการคดีพิเศษชุดหนึ่ง โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมเป็นรองประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงยุติธรรม ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงพาณิชย์ อัยการสูงสุด ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เจ้ากรมพระธรรมนูญ ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย นายกสภานายความ และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนเก้าคน และในจำนวนนี้ ต้องมีบุคคลซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญในด้านเศรษฐศาสตร์ การเงินการธนาคาร เทคโนโลยีสารสนเทศ หรือกฎหมาย อย่างน้อย ด้านละหนึ่งคนเป็นกรรมการ และมีอธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้อธิบดี กรมสอบสวนคดีพิเศษแต่งตั้งข้าราชการ ในกรมสอบสวนคดีพิเศษจำนวนไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ ทั้งนี้ คณะกรรมการคดีพิเศษมีอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ ตามมาตรา ๑๐ และมาตราที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑. การเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวงกำหนดคดีพิเศษ ตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.๒๕๔๗

๒. การกำหนดรายละเอียดของลักษณะของการกระทำความผิดตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) โดยออกเป็นประกาศ กคพ. เรื่อง การกำหนดรายละเอียดของลักษณะของการกระทำความผิดตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.๒๕๔๗

๓. การมีมติตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๒) ให้คดีความผิดทางอาญาอื่นนอกจากคดีพิเศษ ตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) เป็นคดีพิเศษ

๔. การออกข้อบังคับหรือหลักเกณฑ์ตามที่มอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นอำนาจหน้าที่ของ คณะกรรมการคดีพิเศษ เช่น การออกข้อบังคับว่าด้วยการปฏิบัติหน้าที่ในคดีพิเศษ ระหว่างหน่วยงานของรัฐที่ เกี่ยวข้อง, ข้อบังคับว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการสอบสวนร่วมกันหรือการปฏิบัติหน้าที่ร่วมกัน ในคดีพิเศษระหว่างพนักงานสอบสวนคดีพิเศษและพนักงานอัยการ เป็นต้น

๕. การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการสอบสวน คดีพิเศษ พ.ศ.๒๕๔๗ ซึ่งฝ่ายเลขานุการจะรายงานผลการดำเนินงานเกี่ยวกับคดีพิเศษให้คณะกรรมการ คดีพิเศษทราบ

๖. การให้ความเห็นชอบหลักสูตรสอบสวนคดีพิเศษ ซึ่งเป็นหลักสูตรภาคบังคับ ที่พนักงานสอบสวนคดีพิเศษต้องผ่านการอบรมจึงจะปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.๒๕๔๗ ได้

๗. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามพระราชบัญญัตินี้ หรือตามที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ ของคณะกรรมการคดีพิเศษ ซึ่งประกอบด้วย

(๑) การมีมติตามมาตรา ๒๑ วรรคท้าย เพื่อชี้ขาดกรณีที่มีข้อโต้แย้งหรือมีข้อสงสัยว่าการ กระทำความผิดใดเป็นคดีพิเศษตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) หรือไม่

(๒) การให้ความเห็นชอบคดีพิเศษคดีหนึ่งคดีใดหรือคดีประเภทใดต้องมีพนักงานอัยการ หรืออัยการทหารมาสอบสวนหรือปฏิบัติหน้าที่ร่วมกับพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ ตามมาตรา ๓๒

(๓) การมีมติให้คดีพิเศษที่เกิดขึ้นก่อนพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.๒๕๔๗ ประกาศใช้และคดียังไม่ถึงที่สุดมาเป็นอำนาจหน้าที่ของพนักงานสอบสวนคดีพิเศษตามมาตรา ๔๔

ในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวข้างต้นคณะกรรมการคดีพิเศษดำเนินการโดยผ่านกระบวนการ ประชุม ซึ่งตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.๒๕๔๗ กำหนดให้นำบทบัญญัติว่า ด้วยคณะกรรมการที่มีอำนาจดำเนินการพิจารณาทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการ ทางปกครองมาใช้ในการประชุมของคณะกรรมการคดีพิเศษโดยอนุโลม

นอกจากนี้ ตามมาตรา ๑๒ ได้ให้อำนาจคณะกรรมการคดีพิเศษแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติงานอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่กรรมการคดีพิเศษกำหนด โดยกำหนดให้นำบทบัญญัติว่าด้วยคณะกรรมการที่มีอำนาจดำเนินการพิจารณาทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้โดยอนุโลมด้วย ทั้งนี้ คณะกรรมการคดีพิเศษได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการกลั่นกรองขึ้นคณะหนึ่ง เพื่อให้พิจารณากลับรองคดีความผิดทางอาญาที่สมควรเสนอเป็นคดีพิเศษตามกฎหมาย ให้คณะกรรมการคดีพิเศษพิจารณาและมีมติต่อไป โดยคณะอนุกรรมการกลั่นกรองดังกล่าวได้แบ่งออกเป็น ๔ ด้านคือ

๑. คณะอนุกรรมการกลั่นกรองคณะที่ ๑ ด้านอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ
๒. คณะอนุกรรมการกลั่นกรองคณะที่ ๒ ด้านอาชญากรรมทางเทคโนโลยีสารสนเทศและทรัพย์สินทางปัญญา
๓. คณะอนุกรรมการกลั่นกรองคณะที่ ๓ ด้านคุ้มครองผู้บริโภคและสิ่งแวดล้อม
๔. คณะอนุกรรมการกลั่นกรองคณะที่ ๔ ด้านอาชญากรรมระหว่างประเทศและอาชญากรรมพิเศษ

สำหรับวาระการประชุมคณะกรรมการคดีพิเศษ มีมติในเรื่องสำคัญของการประชุมในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ และ พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยสังเขปดังนี้

๑. การมีมติตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๒) ให้คดีความผิดทางอาญาอื่นนอกจากคดีพิเศษ ตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) เป็นคดีพิเศษจำนวน ๓ เรื่อง ดังนี้

๑.๑ กรณี การหายตัวไปของนายพอลละจี รักจงเจริญ หรือบิลลี่ (การประชุมคณะกรรมการ คดีพิเศษ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ วันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๑)

๑.๒ กรณี กลุ่มบุคคลได้ร่วมกันสะสมกำลังพลและอาวุธ บริเวณป่าโคงทางริมคลอง ตันหยงเปาว์ หมู่ที่ ๑ บ้านท่ากำชำ ตำบลท่ากำชำ อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี (การประชุมคณะกรรมการ คดีพิเศษ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ วันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๒)

๑.๓ กรณี กลุ่มคนผิวสีประเทศแถบแอฟริกันค้ายาเสพติดข้ามชาติจากประเทศไทย ส่งไปยัง ประเทศญี่ปุ่น ในห้วงเดือนเมษายน ๒๕๖๐ ถึงเดือนมกราคม ๒๕๖๑ (การประชุมคณะกรรมการคดีพิเศษ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ วันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๒)

๒. การมีมติให้คดีพิเศษที่เกิดขึ้นก่อนพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ ประกาศใช้และคดียังไม่ถึงที่สุดมาอยู่ในอำนาจหน้าที่ของพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ ตามมาตรา ๔๔ จำนวน ๑ เรื่อง คือ กรณี บุกรุกที่ดินในเขตอุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหม พื้นที่บริเวณเกาะกระดาน หมู่ที่ ๒ ตำบล เกาะลิบง อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง (การประชุมคณะกรรมการคดีพิเศษ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ วันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๑)

๓. การพิจารณาให้ความเห็นชอบในการปรับปรุงกฎหมายที่เป็นคดีพิเศษมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ โดยในปัจจุบันมีกฎหมายที่อยู่ในความ รับผิดชอบของกรมสอบสวนคดีพิเศษรวมจำนวน ๒๓ ฉบับ ดังนี้

๑. คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน
๒. คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน
๓. คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ
๔. คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยเครื่องหมายการค้า
๕. คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัด
๖. คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน
๗. คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยลิขสิทธิ์
๘. คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยสิทธิบัตร
๙. คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์
๑๐. คดีความผิดตามประมวลรัษฎากร
๑๑. คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร
๑๒. คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยภาษีสรรพสามิต
๑๓. คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์
๑๔. คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว
๑๕. คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์
๑๖. คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยแร่
๑๗. คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงิน
๑๘. คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยวัตถุอันตราย
๑๙. คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า
๒๐. คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้
๒๑. คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติ
๒๒. คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติ
๒๓. คดีความผิดตามประมวลกฎหมายที่ดิน

๔. เห็นชอบให้มีการนำประกาศคณะกรรมการคดีพิเศษ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๖๒ เรื่อง การกำหนดรายละเอียดของลักษณะของการกระทำความผิดที่เป็นคดีพิเศษ ตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา โดยมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ทั้งนี้ ประกาศฉบับนี้ เป็นการกำหนดลักษณะของการกระทำความผิดที่เป็นคดีพิเศษให้มีความชัดเจน ลดความซับซ้อนในเรื่องการปฏิบัติงานกับหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายอื่น (การประชุมคณะกรรมการคดีพิเศษ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ วันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๒)

หมายเหตุ (๑) คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ในคณะกรรมการคดีพิเศษ วาระปีพ.ศ. ๒๕๕๙ จำนวน ๙ ท่าน ได้ปฏิบัติหน้าที่ครบกำหนดเวลาการดำรงตำแหน่งคราวละ ๒ ปี ตามกฎหมาย เมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ซึ่งประกอบด้วย

๑. นายอริคม อินทุภูติ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านกฎหมาย
๒. นางสาวพันธ์ทิพย์ นรานุช ผู้ทรงคุณวุฒิด้านกฎหมาย
๓. นายสุเจตน์ จันทรัมย์ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเทคโนโลยี
๔. รองศาสตราจารย์ เสาวนีย์ ไทยรุ่งโรจน์ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเศรษฐศาสตร์
๕. นายฉัตรพงษ์ ฉัตราคม ผู้ทรงคุณวุฒิด้านความมั่นคง
๖. นายมานะ นิมิตรมงคล ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
๗. นายสรารัฐ เบญจกุล ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการเงินการธนาคาร
๘. พลตำรวจโท ปัญญา เอ่งฉ้วน ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการสอบสวนคดีอาญา
๙. พลตำรวจเอก ชัยยะ ศิริอำพันธ์กุล ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

(๒) คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ในคณะกรรมการคดีพิเศษ วาระปีพ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๙ ท่านซึ่งคณะรัฐมนตรี ได้มีมติแต่งตั้งเมื่อวันที่ ๒ มกราคม ๒๕๖๒ ประกอบด้วย

๑. นายธีระพงษ์ วงศ์ศิวัชวิลาส กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิด้านกฎหมาย
๒. นายสรารัฐ เบญจกุล กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิด้านการเงินการธนาคาร
๓. พลตำรวจเอก ชัยยะ ศิริอำพันธ์กุล กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิด้านการป้องกันและปราบปราม การฟอกเงิน
๔. พลตำรวจโท ปัญญา เอ่งฉ้วน กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิด้านการสอบสวนคดีอาญา
๕. นายรวี ประจวบเหมาะ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิด้านความมั่นคงประเทศ
๖. นายมานะ นิมิตรมงคล กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
๗. นายภาสกร ประถมบุตร กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ
๘. นางสาวพันธ์ทิพย์ นวานุช กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิด้านกฎหมาย
๙. นายศรพล ตูลยะเสถียร กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิด้านเศรษฐศาสตร์